

4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Οι εργασίες - ασκήσεις στο μάθημα της Ιστορίας στοχεύουν στην κατανόηση των ιστορικών γεγονότων / φαινομένων, στην ανάλυση των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων, στο συσχετισμό και παραλληλισμό ιστορικών φαινομένων διαφορετικών εποχών, στην ανάπτυξη των πνευματικών δεξιοτήτων του μαθητή (σωστή χρήση εννοιών-ιστορικών όρων, αξιολόγηση του υλικού που θα χρησιμοποιήσει, καταγραφή και ταξινόμηση των ιστορικών πληροφοριών και συνθετική ικανότητα). Οι εργασίες - ασκήσεις είτε γίνονται στο σπίτι είτε στο σχολείο έχουν το πλεονέκτημα ότι ενεργοποιούν τους μαθητές, κινούν το ενδιαφέρον τους και τους δίνουν την ικανοποίηση της δημιουργικότητας. Ας υποθέσουμε ότι έχουμε διδάξει την ενότητα (7) για το Μ. Αλέξανδρο. Μια πολύ ενδιαφέρουσα πλευρά της εκστρατείας του είναι τα νέα για την εποχή εκείνη πολεμικά μέσα που χρησιμοποίησε. Ο στρατός του και τα μηχανήματά του (πολιορκητικές μηχανές, καταπέλτες κ.τ.λ.) αποτελούν μια ενδιαφέρουσα θεματική για μελέτη και σύγκριση με πολεμικές μεθόδους άλλων λαών και άλλων εποχών.

Ενδεικτικά θέματα εργασιών-ασκήσεων για το σχολείο ή το σπίτι

1. Να σχεδιάσετε ένα χάρτη με την πορεία του Μ. Αλεξάνδρου.
2. Να σχεδιάσετε ένα χάρτη με τις ελληνικές αποικίες:
  - α) Στον Εύξεινο πόντο,
  - β) Στη Σικελία και Μεγάλη Ελλάδα.
3. Να παρουσιάσετε τη συμβολή του Αριστοτέλη στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του Αλεξάνδρου.
4. Να καταγράψετε την πορεία που ακολούθησε η εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας από το 6000 π.Χ. έως τους Ελληνιστικούς χρόνους.
5.
  - α) Να σχεδιάσετε ένα χάρτη στον οποίο να παρουσιάζεται η εξάπλωση του Μυκηναϊκού κόσμου κατά την περίοδο της ακμής του.
  - β) Να σχηματίσετε την πυραμίδα της κοινωνίας των Μυκηναίων.

6. Να εντοπίσετε τα κοινά στοιχεία και τις διαφορές που είχε ο ρόλος του βασιλέα κατά τους Μυκηναϊκούς χρόνους, στα φυλετικά κράτη και στους Ελληνιστικούς χρόνους.
7. Να παρουσιάσετε στοιχεία για το δημόσιο και ιδιωτικό βίο του Μινωικού Πολιτισμού. (Ο εκπαιδευτικός δίνει και ενδεικτική βιβλιογραφία προσιτή στο μαθητή).
8. Να συγκρίνετε τον αποικισμό κατά τους αρχαίους χρόνους με νεότερες μορφές αποικισμού.
9. Δίνεται στους μαθητές αντίγραφο της τοιχογραφίας της μάχης της Ισσού.* (Έργο του Φιλοξένου της Ερετρίας, *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών, τ. Δ', 1973, σ. 78) και τίθενται ερωτήσεις όπως για παράδειγμα:
  - Να περιγράψετε τη μάχη (να εντοπίσετε τα δύο αντίπαλα στρατόπεδα, να αναγνωρίσετε τους αρχηγούς τους, να περιγράψετε τις εκφράσεις στα πρόσωπα των μαχομένων).
10. Υποστηρίζεται ότι ο Α΄ και ο Β΄ αποικισμός θα ήταν αδύνατος χωρίς την ανάπτυξη της ναυπηγικής τέχνης. Τι γνωρίζετε γι' αυτήν; Να βρείτε κάποιες εικόνες και στοιχεία για τα πλοία της εποχής αυτής (δίνονται και ενδεικτικές πηγές).
11. Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στην εξέλιξη της αριστοκρατίας σε ολιγαρχία και στη μετάβαση από την τυραννία στη δημοκρατία;
12. Εκτός από τον Αλέξανδρο, και άλλα πρόσωπα της Ιστορίας ονομάστηκαν Μεγάλοι. Μπορείτε να συγκρίνετε με έναν από αυτούς τον Μ. Αλέξανδρο; Σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν;
13. Παρακάτω θα βρείτε έναν πίνακα με τα συλλαβογράμματα της γραμμικής γραφής Β. Προσπαθήστε να χαράξετε σε ένα ξύλο τη φράση «Κάτω από τη σικιά κρύβεται χρυσάφι». Για να το γράψετε πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι:

---

* Βλ. συνημμένη εικόνα της μάχης της Ισσού.

- α) Η ορθογραφία της Νέας Ελληνικής δεν ισχύει. Για το λόγο αυτό αναλύουμε τις λέξεις στους ήχους που τους απαρτίζουν π.χ. κρύβεται = ΚΙ-ΡΙ-ΒΕ-ΤΕ.
- β) Αν ο ήχος της Νέας Ελληνικής δεν περιλαμβάνεται στο αλφαβητάρι, τότε επιλέγεται ο πλησιέστερος.
- γ) Δύο σύμφωνα αναλύονται με το ίδιο πάντα φωνήεν π.χ. Κρ = ΚΙ-ΡΙ **

** Βλ. Προγράμματα ΥΠΠΟ, Έκθεση «Η Γέννηση της Γραφής». Ειδικό έντυπο συμβόλων διαφόρων γραφών, τα οποία χρησιμοποιούν οι μαθητές που επισκέπτονται την Έκθεση, για να συμμετέχουν σε ομαδικά παιχνίδια. Τα Σύλλαβογράμματα Γραμμικής Β βρίσκονται στη σελίδα 19 του σχετικού εντύπου.